

རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱད།

མཛད་པ་པོ། གྲན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྩེ།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་ལྷངས་མོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

(མོ་མང་མོག་རྩལ་གཙུག་ལག་བླ་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

དཀར་ཆག

འཕྲིམ་ཐྱུར་དང་འདྲི་ཚུལ།.....	1
མ་དེག་པ་བཤད་པ།.....	4
འདྲ་བྱེད་མོག་མ་བཤད་པ།	16
ས་མཚུངས་མོག་ས།.....	26

༡༡། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཐའ་
དཔྱད་རྗེ་ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེའི་
གསུང་རྒྱན་བྱི་མ་མེད་པ་བཞུགས་སོ།།

འཕྲིན་ལྷན་དང་འདྲི་ཆུལ།

དེ་ནས་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
འཕྲོས། སྟོར་བ། མཐའ་དབྱང་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་
རེ་རེ་ནི། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། གཉིས་པ་ནི། སང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། མཉམ་
བཞག་ལས་ལངས་པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་
དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་དགོས་པ་དུ་མའི་ཆེད་དུ་ལྷགས་
འབྱུང་བསྐྱོག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མཐའ་དབྱང་པ་
ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་པའི་མདོ་ལས།
འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་བྱིར་འདི་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

མ་རིག་པའི་རྒྱན་གྱིས་འདུ་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འདིའི་དོན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། དེ་བཞུ། རྒྱན་བྱ་
འགྱུར་ཚུལ། བྱེད་ལས། ཆེ་བྱ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས། སྒོམ་པའི་ཚུལ། སྒོམ་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་པར་འདོད་པ་དང་།
གནས་སྐབས་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པར་འདོད་པ་དང་། འབྲེལ་
བར་འདོད་པ་དང་བཞི་ལས། དབུ་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཞི་ཀ་མཚན་ཉིད་
པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་ནོ། ལྷེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐད་ཅིག་པ་སོགས་བཞི་འདོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
འབྲེལ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་བརྗོད་
དེ། སྐད་ཅིག་པ་དང་། རྒྱན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་
སྐབས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐད་ཅིག་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་
འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པའི་དབང་
གིས་སོག་ཆགས་ཀྱི་སོག་གཅོད་པའི་ཚོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་
པའོ། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་
པར་རིག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་བའི་སྤང་པོ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་
པར་གནས་པའི་དབང་པོ་དེ་ནི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གོ། སྦྱེ་མཆེད་དུག་འདུས་
པ་ནི་རིག་པའོ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཆོར་བའོ། ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་སྤེད་པའོ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་རྣམས་

ནི་ལེན་པ་ལོ། དེའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་སྲིད་
པ་ལོ། ལས་དེ་ནམས་སྦྱེ་ནས་སྦྱེ་བ་ལོ། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཆ་བལོ། ཞིག་
པ་ནི་ཤི་བ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་
པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཉེ་བར་ཆེ་གསུམ་བར་
མ་ཆད་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱུ་ཆགས་པའི་དོན་དང་། མ་རིག་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་མ་རིག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་མ་རིག་པར་
བཞག། རྟེན་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་སོགས་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། གནས་སྐབས་པ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕུང་
པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་པར་འབྲེལ་བ་དག་ཡིན་
ལོ། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡང་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་མ་
རིག་པར་བཤད་ལ། འདུ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདུ་བྱེད་ནས་ཆ་ཤི་
གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བར་དུ་ནི་ཆ་ཤི་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡོད་དེ། འདུ་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྐད་ཅིག་དང་འབྲེལ་བ་
ཅན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ལས་ངི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ། རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་དག་ལས་ངི་སྐད་འབྱུང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་
ན། འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བར་མ་ཟད། དྲུག་ཀྱང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་
ལས་བཤད་དེ། གནས་སྐབས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་པ་

དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་དུག་བཤད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གི་མདོ་དག་ལས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། རྒྱེ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆེ་སྲ་བྱི་བར་གསུམ་ལ་ཚོངས་པ་གསུམ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་གིས་གང་པན་ཆད་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཅི་བདག་འདས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་སྟུམ་དུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་འབྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན་བསྐྱུས་ནས། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བྱི་མཐའི་བར་དག་ལ། ཚོངས་པ་རྣམ་པར་སྐྱོག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མ་རིག་ལ་བཤད་བ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནས་ཆ་ཤིའི་བར་བརྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། འདོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྐྱེ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་
 སེམས་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་
 བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོངས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
 གྱུར་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་ལམ་རིམ་ལས།
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་
 པ་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོ་སྟོབས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་རིག་
 པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་དང་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སོགས་མ་
 རིག་པ་སོ་དུག་གི་འགལ་ལྷ་སོ་དུག་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ། ཡན་
 ལག་བརྩུག་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་ལ་དབྱད་པ། ཡན་ལག་

དང་པོའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། རན་སོང་
དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྷ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཀུན་སྒྲོང་དུ་གྱུར་
པའི་མ་རིག་པ་སོགས་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་
དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་
པའི་ས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤང་བར་བརྗོད་ཅེ་
ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་རིལ་གྱིས་ནི་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པས་ཡན་ལག་
ཐམས་ཅད་སྤང་རྒྱ་རེ་ཡོད་ཀྱང་རིལ་གྱི་སོགས་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཛིག་ལྷ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས། འཛིག་ལྷ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
བ་དང་། ཡན་ལག་དང་པོའི་སྟོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་དུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་
སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ལོ།། འདོད་
ན། སྟེང་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འཛིག་ལྷ་དང་ལེན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གྱི་འཛིག་ལྷ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྷ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རེ་རེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
འཛིག་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྲ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་རྩིས་སྤྱུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་གཉིས་པ་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྩིས་རྒྱུན་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་
པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པའི་ལས་ལ་སྲིད་
ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་བརྩ་བ་
སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་རྩིས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བརྩ་
བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
ལ་བརྩ་བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པ།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་
མདོ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་
ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཁྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་རྒྱེ་ནས་
ཁྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པ་སོགས་ཡན་ལག་
གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། བརྩ་བ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
དང་། དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། ཕྱི་
མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་མ་ཐག་པ་
དང་། མིར་རྒྱེ་བ་བརྩ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་དང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་
པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ ལྷག་མ་རྣམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩིས་

རྒྱུན་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡན་ལག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྩལ་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེར་རྒྱུར་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་
རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱིས་བག་ཆགས་བགོས་བྱིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྩལ་རྒྱུན་སྲ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་
སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པ་ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསང་གིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུའ།
ཉགས་གྲུབ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མའི་
མ་རིག་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་པར་བཤད་པས། མཐོང་
སྤང་ཡིན་པར་དོན་གསང་བ་བཞེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་
གི་མ་ཁྱུའ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་རྒྱུར་པའི་སྒོ་མ་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་སྤངས་པའི་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དགྲ་བཅོམ་པས་སྤངས་པའི་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་
པར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདོད་པ་ལ་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤངས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགྲ་བཅོམ་པས་ཡན་

ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་པར་བརྟེན་ཅི་ན། འཕམས་གསུམ་ན་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
 མའི་མ་རིག་པ་འཕགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་འགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒོམ་སྤང་
 ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་རྒྱུད་དེའི་བར་དུ་འགོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་ཡན་ལག་དང་
 བོ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་
 འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་མ་རིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། རིག་པ་མེད་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྒོམ་སྤང་
 ཡིན་ཀྱང་འཕགས་རྒྱད་ལ་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དཔེར་ན་
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲེང་ལས།
 སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་རྒྱད་ལ་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན།
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། རྟེན་དུ་འགྱུར་
 ཚུལ། མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་
 བྱ། རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་
 རྫོངས་པ་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་
 པ་དང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཉིས་མི་འདྲ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཡུལ་དང་གནས་
 གྲགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐབས་འདིའི་

རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་
ཀྱང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ་བྱུག་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ས་མཆམས་ནི། ཐོག་མར་ངའོ་སྐྱམ་པ་ནས་ལས་དེ་
མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། ལས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་མ་རིག་
པའི་རྣམ་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་ལ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཞེས་མི་བྱ། དེས་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་དང་མ་རིག་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། མ་རིག་པ་ལ་སོ་
བྱུག་ཡོད་པ་མདོ་འགྲེལ་དང་། སོ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོད་པའི་སའི་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་རིག་པའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་
མདོར་བསྐྱུས་ན་བརྩུ་དགུ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་བདུན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཡང་
བདུན་དང་ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཙམ་བརྒྱུད་བཤད་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་མ་རིག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་དེ།
རང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སལ་ཆེར་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་སོགས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་
ལས། རྟོགས་པ་དང་། རེས་པ་ནི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རེས་པའི་ཆོག་གིས་
ཚུལ་གྱི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་འཐད་དེ།
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་
ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ཆེན་པོའི་མདོ་

ལས། མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་རིག་
པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་།
དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གང་ཞིག
|ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་པ་ཆོས་
ཀྱི་མཆོག་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཤེ་ན། བཀའ་བསྟུལ་པ། དབང་པོ་ལྡན་བརྒྱུད་བ་
དང་ཉེན་པ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅི་ལྟ་བུ་ལགས་
ཤེ་ན། བཀའ་བསྟུལ་པ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་མ་རིག་པ་དང་། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཟེར་ན། རང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་
པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སོ་རྩ་ག་
ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་མ་རིག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས་རྫོངས་པ་

ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་ཚོངས་པ་དང་། དེ་
ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཚོངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས། ཐོག་མར་སྤང་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཚོངས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་སྟུག་བསྐལ་བ་ལ་
ཚོངས་ཏེ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། གསེར་འབྲིང་ལས་ཀྱང་། དེ་
ལྟར་གསུངས་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྟོང་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པ་གཅིག་བྱ་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་
ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་
མ་ཟད་རིན་ཆེན་ཐོང་བ། རྣམ་འགྲེལ། འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱུན་དུ་འཁྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་ཀྱི་མ་རིག་པས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་ཀ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱ་རྒྱེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱེན། དམིགས་རྒྱེན། བདག་རྒྱེན་
བཞི་ཀ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས་བག་ཆགས་དང་ཞེས་དང་།
གསེར་འབྲིང་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སྟེ་བ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས་ཤུགས་ཀྱི་ཞེས་དང་། གསེར་
འབྲིང་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་དེའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་

ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་པར་འདུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
གྲུབ་སྟེ། དམིགས་རྒྱུན་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདུག་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འབྲེང་ལས། རྫོངས་དུས་མིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་
ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་འདུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་
ནམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས་རིམ་པ་ལྟར་དུ་ནས། བདག་
རྒྱུན་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་གིས། གསེར་འབྲེང་ལས། དེས་ན་སྒྲོམ་སྤང་དུ་རིགས་ཞེས་པ་ལ་
འབྱུལ་ནས་དེ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་
པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
ཀྱན་སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་སོགས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྤང་
པའི་ལྟ་ངན་དུག་ཅུ་སོགས་ཡོད་པ་ཤེས་བྱེད་སྤངས་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་ཏུ་
ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཉེན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཐོག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་
དང་ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་
མི་འོང་གིས་འདོད་པ་འདིར་སྟེ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་ལེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་
སྤོང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དང་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་ས་

ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་པར་བཟོད་ཅེ་ན། འདོད་
པ་ན་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་རིལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཙེམ་གྱིས་སྤངས་ཚུལ་
སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཆར་བ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

རང་ལུགས་ལ། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་དེར་གྱུར་
པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤང་
དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པ་ནས་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱོར་དགའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དགྲ་དང་། དེ་
འབྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱས་པ་བཤད་པ་ལ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་
བྱེད་གསུངས་པ་དེ་ཚན་པ་གཉིས་བྱས་ནས། སྡོན་མཐའ་བྱི་མཐའ་གཉིས་
ལ་ཚོངས་པ་དེ་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚན་པ་གསུམ་བྱེ་
ནས་སྡོན་མཐའ་བྱི་མཐའ་བར་གསུམ་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ། གསུམ་དུ་བྱེ་ཚུལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ལས་སྤྲུག་བསྐལ་གསུམ་དུ་
བྱས་པས་ཀྱང་། ཏུས་གསུམ་དང་གཉིས་ལ་ཚོངས་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཛོད་འབྲེལ་ལས། བར་མ་ཁོ་ན་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རུས་པས་མ་བཤད་དེ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་ཉོན་འབྲེལ་
བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་སྡོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པས་
ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱས་པའི་ཆེ་མ་རིག་པ་ནས་ཆོར་བའི་
བར་བདུན་སྡོན་གྱི་མཐའ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྲིད་པ་ནས་ཀླུ་ཤིའི་བར་

ལྷ་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདུན་གྱི་མ་རིག་
པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་སྟོན་མཐའི་རྒྱ་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་
བར་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་མ་རིག་པར་འདུ་བར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ། སྟོན་གྱི་མཐའ་པ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་པ་ཞེས་ནམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དོ།
དེའི་ཆེ་ནས་ཆོར་བ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཡན་ལག་བདུན་སྟོན་གྱི་མཐའ་པ་
ཡིན། ཞེས་ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡང་མ་རིག་པའི་སྒོ་
ནས་སྟེད་པ་དང་ལེན་པ་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་བའི་
ཉེན་འབྲེལ་དང་། སྟེད་ལེན་སོགས་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ་བ་སྟོན་མ་སྟེད་
ལེན་སྟེད་པ་གསུམ་མེད་པར་སྟེ་བ་བླངས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། རང་དང་ཉེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་འདུ་བྱེད་གྱི་
ཉེན་འབྲེལ་དུ་བསྟུན། གྲུབ་འབྲས་སྟེ་བ་མིང་གཟུགས་དང་ཀའི་རིག་ཆོར་
གྱི་ནང་དུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་མདོར་བསྟུན་པ། བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བར་མ་ཁོ་ན་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་
མའི་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ཅུས་པས་མ་བཤད་
དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོང་གི་ཙྰ་ཏྱགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟེད་ལེན་
སྟེད་པ་གསུམ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་དང་། སྟེ་རྒྱ་གཉིས་ཕྱི་མཐའི་འབྲས་བུར་བཤད་པ་
གང་ཞིག་། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མཐའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་
གཏན་ལ་པབ་པས་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོན་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།

རང་འགྲེལ་ལས། ལྷ་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་ད་ལས། སྟོན་དང་བྱི་མ་འབྲས་བྱ་དང་། ཟུ་
དང་བཅས་པ་དག་སྟོས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདུ་བྱེད་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ལྷས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དབྱགས་འབྱུང་རྩབ་
ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ངག་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྦྱོད་པ་དང་
མཆོན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྟོག་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་བྱིར། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་དུ་མདོ་གཞན་ངངས་པ་ལས། དེ་ལ་ལྷས་
ནི་དབྱགས་འབྱུང་རྩབ་དག་གོ། ངག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་
མཆོན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་དག་གོ། ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། མ་
རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བའི་
མདོ་སྒྲ་ཇི་བཞེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལན་ལ། སྒྲ་ཇི་
བཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མདོ་སྒྲེ་དང་འགལ་བའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་
ཡོད། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི།
མདོ་སྒྲེ་དང་འགལ་བའི་རྩལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་འདུས་བྱས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་དོ། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་

འདུས་བྱས་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པའི་ལྷང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་
 དབང་གིས་བསགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་
 ལ་དབུགས་འབྱུང་རྩབ་བགངས་ནས། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་
 གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 མི་གཡོ་བ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུགས་འབྱུང་རྩབ་བགངས་
 བས་དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུགས་འབྱུང་
 རྩབ་ལ་དགེ་མི་དགེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ནི།
 དབུགས་འབྱུང་རྩབ་གསར་དུ་བགངས་པ་ཡོད་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
 ལས་གསར་དུ་བསགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཙམ་པ་ལ་
 ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དབུགས་འབྱུང་རྩབ་གསར་
 དུ་བསགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་བསགས་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་
 འཛིན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཚཤེས་ལས། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་འདུ་མི་བྱེད།
 ཅེས་པའི་ལྷང་ལ་འབྲུལ་ནས་མཁས་པ་ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསར་དུ་
 བསགས་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་
 དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷང་དེའི་
 དོན་ནི་འཕགས་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཀྱུན་
 བས་བསྐྱང་ཚུལ། དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་
 བློ། རང་ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པས་
 ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། རང་གི་འཕང་འབྲས་མིང་གཟུགས་སོགས་ཅི་རིགས་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་དེ། དེའི་མཆན་
ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་འཕེན་བྱེད་
གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད། འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་མི་གཡོ་བ་གསུམ་
ཡོད། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་ཆོས་ཚུང་འགྱུར། སྒྲེ་ནས་ཚུང་འགྱུར། ལན་
གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་མ་རིག་པས་དེ་ཀུན་
ནས་སྒྲོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་
ཤིང་དེ་རྗེས་ལས་བསགས་དུས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཚོངས་པའི་
སྒྲོ་ནས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཆོ་འཕེན་བྱེད་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མ་ཚོངས་
ཤིང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚོངས་ཤིང་བྱི་མའི་སེམས་གཡེང་བ་
ལ་བདེ་བར་ཚོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོད་པའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད། ཡང་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མ་ཚོངས་ཤིང་བྱིའི་སེམས་གཡེང་བ་ལ་བདེ་
བར་མ་ཚོངས་པར་ནང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་ཆོ་འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་
ལས་གསོག་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ས་
མཆམས་ཡོད་དེ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞོས་པ་ནས་བཟུང་ལྟེ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་
མཆམས་སྒྱུར་བའི་བར་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར། འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་
རྣམ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འགག་པ་ནས་ས་བོན་གྱི་
བར་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་རྣམ་ཤེས་མངོན་

ལྷུ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡིན་བཞིན་པར་འདུག་པ་གནས་མ་བྱ་བའི་སྡེ་པ་
པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པ་མ་གཏོགས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་པལ་ཆེར་དང་མདོ་
སྡེ་པ་ཡན་ཆད་སྤྱད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྤྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་
པར་ཐལ། ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་
བསག་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཞིག་དགོས་
ཀྱང་། སྡེ་བ་སྤྲ་མའི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཞིག་མི་
དགོས་ཏེ། དེས་དེ་དང་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བག་
ཆགས་བགོས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོས་ཟིན་
པ་ནས་བརྒྱུད་གསེས་གདབ་བྱའི་བག་ཆགས་མངོན་ལྷུ་པ་དང་། གསེས་
གདབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་གསེས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་སུ་
འདུས་ཀྱང་། གསེས་གདབ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཁྱད་པར་
འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྲིད་ལེན་གཉིས་དང་བརྒྱུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་ཡང་རིགས་པ་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་དང་། རྟེན་པུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོས་པ་ནས་
བརྒྱུད་བརྒྱུ་པ་སྲིད་པའི་སྤྲ་ལོགས་ཀྱི་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉེན་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་སྲིད་པ་མངོན་

དུ་མ་ཐུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བརྩུ་པ་སྲིད་པའི་
སྣ་ལོགས་ཀྱི་བར་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་གང་གི་བར་དུ་འཛོག་ཅེ་ན།
བརྩུ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། བརྩུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡན་ཆད་དུ་གྲུབ་པས་བྱས་པར་ཐལ། ལུང་དོན་གཉིས་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱལ། རྒྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་
མི་གང་རུང་གི་རྒྱེ་བ་བརྒྱ་སོགས་འཕེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བརྩུ་པ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་སྣ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། མིང་དང་གཞུགས་མེད་པར་སྦྱེས་པ་ནས་
ཀྱང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོ་སྣ་མའི་
ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མ་འོངས་པའི་ཆོ། གཞན་མིང་དང་གཞུགས་སྦྱེ་
བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་དངོས་པོར་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅན་གྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེས་བྱས་པ་འདི་
རྒྱེད་རྣམས་ཡིན་ལ་མ་སྦྱད་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཐུ་བཞི་ཡོད་
དེ། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་ལ་བརྩུ་པ་མ་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་པ། གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
སྲིད་པས་གསོས་བཏབ་ཀྱང་ལེན་པས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་ལྷ་མི་གང་
རུང་གི་རྒྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་

འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་ན་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
 པར་འགྱུར་གྱི་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་པའི་ལེན་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཞེས་
 བསྟན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མི་གང་རུང་གི་
 རྒྱུ་བ་གཅིག་འཕེན་པའི་ལས་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་དེ་ཡིན་
 ལ། མ་བཏབ་ན་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། གང་
 གི་ཆེ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་བག་ཆགས་
 གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྲིད་པའི་མིང་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དེའི་
 བག་ཆགས་ཡང་སྲིད་མཛོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་འཇུག་པ་
 རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། འཇུག་པ་རྟེན་པ་མིན་ན་ནི་ལས་ཀྱི་མིང་འཕྲོ་བ་ཡིན་
 ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིས་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ལ་སེམས་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ།
 མཚམས་མེད་ལྷ་བྱའི་ལས་ངེས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དུས་སྟུར་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་ནས་ཐྱིང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མཚམས་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སྤོ་ལྷོ། ཡན་
 ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བརྩ་པ་སྲིད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བརྩ་པ་སྲིད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ། བརྩ་
 པ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་བརྩ་པ་སྲིད་པའི་ནང་དུ་བསྟུ་
 དགོས་པར་དབུ་སེམས་ཀྱན་མཐུན་པའི་བྱིར། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་
 དག །ཆ་ཤེས་ལས། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྷ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་བུརྟེན་

པ་ལི་ཏ་དང་། ཆེག་གསལ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་
པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་
ས་བོན་བཞག་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
དེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་མིང་གཟུགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་མི་གཡོ་བ་གསུམ་གྱི་འཕང་འབྲས་གསུམ་ཀའི་སྒོ་
ནས་ཁམས་གསུམ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འཕང་འབྲས་གསུམ་ཡོད། ས་
མཚམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་སྲིད་ཉིང་
མཚམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སྒྲུ་མཆེད་དུག་དོད་ཁ་
ཚུན་ཆད་དུ་འཛོག་པ། མཛོད་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ཕན་ཆད།
སྒྲུ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་གཟུགས་དང་། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འཕང་འབྲས་སུ་
གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཕྱི་མ་རེག་ཚར་བར་དུ་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལས། མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྒྲུ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་མཚན་ཉིད་འབྲེས་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲུ་
མཆེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་དུག་པ་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་མཚན་
ཉིད་འབྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་
པ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་དུས་ན་རྒྱ་
དུས་གྱི་ནམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་པའི་མིང་གཟུགས་
ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་གྱིས་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་
དཔྱེ་ན། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་དྲུག་ཡོད། སའི་ཁམས་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་ན་
སྒར་ལྟར་ཡོད། ས་མཚམས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པའི་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ནས་ཡུལ་
དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་འཕྲད་ཁའི་བར་དུ་འཛོག་ དེ་ཡང་
མངལ་སྐྱེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། རྩས་སྐྱེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡན་ལག་
བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅི་
རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་དྲུག་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་
ཉིད། དཔྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་
ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་
དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་
ཅི་རིགས་སུ་ནམ་པར་བཅད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་
པ་སོགས་དྲུག་ཡོད། ཁམས་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་ན་སྒར་ལྟར་ཡོད། ས་མཚམས་
ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་

ཅི་རིགས་ཉམས་སུ་ནམ་པར་བཅད་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་དུག་ཡོད། དེ་
ཡང་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
བར་མ་ཅི་རིགས་ནམ་པར་བཅད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་ནམ་
ཤེས་སྤང་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྗེའི་ལམ་རིམ་
ལས་བཤད་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རིགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱ།

བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཞོས་པ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་རྒྱ་བཞི་དང་བཅས་པ་
ལ་དགའ་བའི་ལེན་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དགའ་བ་
ཅན་དེའོ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་ལ་
དགའ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད། ས་མཆམས་ནི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ལེན་པ་མ་
གྲུབ་ཀྱི་བར་དུའོ། སྤྱིར་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་ནམ་ཤེས་མཆམས་སྦྱོར་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ།

དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་པའི་དགའ་བ་དང་དུ་
སྐངས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བཞི་ཅི་རིགས་ལ་སྒོན་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་

ལེན་པ་ཞེས་པའི་ལེན་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་
སོགས་ཡོད། ས་མཆམས་རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
རྩིས་དེ་ནས་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་གྲུབ་བར་དུ་ཡོད།

བཅུ་པ་སྲིད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་བྱད་
མེད་སྒྱུ་མ་མ་ཞིག་དེ་ལ་བྱ་བཅའ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལྟར་ལས་གྱི་རྣམས་
པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དེ། དེའི་
མཆན་ཉིད།

བཅུ་གཅིག་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་དང་
རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་སྟེ་
གནས་བཞི་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱར་མ་ཐག་པ་ནས་འཛོག་ཀླ་བ་
ལ་འདུས་བྱས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱ་བ་ནི། སྟེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱར་བའི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མི་འཛོག་ཀྱང་། རྣམ་འབྱེད་མདོ་ལས་བཤད་པའི་
ཀྱ་བ་ནི་འཛོག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆོད་ལྟར་གྱི་ཀྱ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ཤི་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྟོན།

འཕེན་ཚུལ་དང་། འགྲུབ་ཚུལ་ནི། གང་གིས་འཕེན་པ། གང་འཕེན་
པ། གང་གིས་འགྲུབ་པ། གང་འགྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་སྟོན་གསུམ་དགེ་
མི་དགེ་དུ་མ་སྒྱུད་པའི་དེའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་གྱིས་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟོང་དུ་
མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་འཕེན་པའི་བག་ཆགས་བཞག་སྟེ། དེའི་
ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ལོངས་སྟོན་ཡུལ་ཆ་ཆར་བ་ཞིག་འཕངས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་

བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ལས་དེ་དང་
རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྲིད་པའི་ཡུལ་བཞི་ཅི་རིགས་ལ་རྒྱ་བ་དེ་ལེན་པས་
དང་དུ་སྒྲངས་པའི་སྲིད་ལེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་འབྲས་ནི། རྟེན་
འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་འདི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱ་གཉིས་གྲུབ་འབྲས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཆེ་རིང་ཐུང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཕེན་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་
རྣམ་པ་མཐུ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྟོག་བཅད་པས་ཆེ་ཐུང་བྱ་དང་། མ་
བཅད་པས་རིང་པོར་འཕེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། སྒྲ་མི་སྟན་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ལྟར་རྒྱུ་བ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་མཚུངས་སོགས།

དུག་པ་ས་མཚུངས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་ས་མཚུངས། མི་ལེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་མཚུངས་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དང་པོ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་།
གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་རྒྱུ་བ་འཆི་བ་སོགས་གསུམ་ལས།
ལས་གསོགས་པའི་རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པ་དེར་འདུས། ལྷག་མ་རྣམས་
ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། གང་དུ་
རྒྱུས་པ་དེ་ཡིདོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་གཞན་གྱི་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་མི་རུས།
 ས་གཞན་གྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ལ་གསོས་
 འདེབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྷགས་
 གྱི་ས་མཚུངས་ནི། ས་གཞན་གྱི་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་
 ཕུང་པོ་འཕེན་མི་རུས། ས་གཞན་གྱི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ས་གཞན་གྱི་གནས་གྱི་
 བྲུབ་འབྲས་འབྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གསེར་འབྲིང་གི་དགོངས་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས། འཆི་ཁའི་ཆེ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་
 རས་ལས་གྱི་བག་ཆགས་ལ་གསོས་འདེབས་པ། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་
 ལ་འགྲིག་ཀྱང་། གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། གོང་སའི་རྟེན་
 ལ་འོག་སའི་རྟེན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། གོང་
 སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་མ་ཟད་གྱི་བར་འོག་སའི་རྟེན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་འདྲིའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་འོག་སའི་རྟེན་མོངས་མངོན་
 དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་
 འཕགས་གྱི་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་གནས་ཐོད་ཀླལ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདོད་
 སེམས་དང་། འགོག་པ་སྤེལ་བའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་
 མའི་རྟེན་ལ་འོག་མའི་རྟེན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་ལྷ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་རགས་
 པ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་འདུ་ཤེས་རགས་པ་
 མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་
 ལས། སེམས་ཅན་དེ་དག་དེར་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་འདུག་ནས། དེ་
 རས་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་སྟེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཤུལ་བས། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྲིད་ལེན་མངོན་
ཏུ་གྱུར་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་
ཉོན་མོངས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལམ་
རིམ་ལས། འདོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྐྱེད་པས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོར་
སྐྱེ་བའི་ལས་བསོགས་ལ། ཁམས་གོང་མའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པས་ཁམས་
གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསོགས་སོ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསོག་པ་ལ་དེའི་ཞི་གནས་ཡན་
ཆད་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ཀུན་སྤོང་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་བསགས་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མགོ་བརྒྱུ་ལ་
དངོས་གཞི་ལ་མ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། བར་ཏུ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་ལས་ཙམ་ཡིན་
ལ། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་
མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུགས་འབྱུང་ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ།
ལུགས་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་
བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ཤེས་ནས། དེ་སྤངས་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ཆ་གཉིས་རང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་
འཕེན་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་ནས་དེ་ལས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་བསྐྱམས་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། བསྐྱམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བསྐྱམས་པས། དུས་གསུམ་དུ་ཚྲངས་པ་ནམ་པ་གསུམ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་སྤངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས། དེ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཤེས།
ཆོས་ལ་སློལ་ནི་དུ་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་པན་
ཡོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོད་ལས། རྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ།
ཚྲངས་པ་ནམ་པར་བསྐྱོག་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཞབས་
ཀྱིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། གསུང་གི་མངོད་
ཀྱི་གཅིས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་། སུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་
མཐོང་ངོ་། ཞེས་སོགས་བསྐྱགས་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།